

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 18. Rok: 2025 Číslo: 03.

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti

Zvestovanie Jozefovi (z myšlienok pápeža Františka)

Rozjímajme o Ježišovi, našej nádeji, v tajomstve jeho pôvodu, o ktorom rozprávajú evanjeliá o jeho detstve.

Ak nám Lukáš umožňuje rozjímať z pohľadu jeho matky, Panny Márie, tak Matúš sa stavia do perspektívy Jozefa, muža, ktorý berie na seba Ježišovo zákonné otcovstvo, naštepuje ho na kmeň Jesseho a spája ho so zaslúbením daným Dávidovi.

Ježiš je v skutočnosti nádejou Izraela, ktorá sa napĺňa: je potomkom prisľúbeným Dávidovi, ktorý robí jeho dom „požehnaným naveky“, je výhonkom, ktorý vyrastá z kmeňa Jesseho, „spravodlivým výhonkom“ určeným na to, aby vládol ako pravý kráľ, ktorý vie uplatňovať právo a spravodlivosť.

Jozef vstupuje na scénu v Matúšovom evanjeliu ako Máriin snúbenec. Pre Židov boli zasnuby skutočným právnym zväzkom, ktorý pripravoval na to, čo sa malo stať o rok neskôr, čiže na slávenie manželstva.

Vtedy žena prechádzala z otcovej starostlivosti do starostlivosti svojho manžela, sťahovala sa k nemu a pripravovala sa na dar materstva.

Práve v tomto období Jozef zisťuje, že Mária je tehotná, a jeho láska je podrobená ťažkej skúške. V takejto situácii, ktorá by viedla k zrušeniu zasnúbenia, zákon navrhoval dve možné riešenia: buď verejný právny úkon, ako napríklad predvolanie ženy na súd, alebo súkromný úkon, ako napríklad odovzdanie priepustného listu.

Sv. Matúš definuje Jozefa ako „spravodlivého“ muža, čiže človeka, ktorý žije podľa Pánovho zákona, ktorý z neho čerpá inšpiráciu pri každej príležitosti svojho života. Riadiac sa tak Božím slovom, Jozef koná premyslene: nenechá sa premôcť inštinktívnym pocitom a strachom prijať Máriu, ale radšej sa nechá viesť Božou múdrosťou. Rozhodne sa rozísť s Máriou potichu, diskkrétne. Táto Jozefova múdrosť spôsobuje, že sa nedopúšťa omylu

a zostáva otvorený a vnímavý na Pánov hlas, ktorý mu zaznieva vo sne.

Týmto spôsobom Jozef z Nazareta pripomína iného Jozefa, Jakubovho syna, ktorého prezývali „snár“. Otec ho veľmi miloval a bratia nenávideli, Boh ho povýšil tým, že zasadol na faraónov stolec.

O čom teraz sníva Jozef z Nazareta? Sníva o zázraku, ktorý Boh koná v Máriinom živote, a tiež o zázraku, ktorý koná v jeho vlastnom živote: o prijatí otcovstva schopného strážiť, chrániť a odovzdávať materiálne a duchovné dedičstvo. Lono jeho nevesty je v požehnanom stave z Božieho prisľúbenia, toho prisľúbenia, čo nesie meno, v ktorom je istota spásy daná všetkým.

V spánku Jozef počuje tieto slová: „Jozef, syn Dávidov, neboj sa prijať Máriu, svoju manželku, lebo to, čo sa v nej počalo, je z Ducha Svätého. Porodí syna a dáš mu meno Ježiš, lebo on vyslobodí svoj ľud z hriechov“.

Po tomto zjavení Jozef nežiada ďalšie dôkazy, ale dôveruje Bohu, prijíma Boží

sen o svojom živote a o živote svojej snúbenice. Takto vstupuje do milosti toho, kto vie žiť božský prisľub s vierou, nádejou a láskou.

Jozef pri tom všetkom nevyslovuje ani slovo, ale verí, dúfa a miluje. Nehovorí „slová do vetra“, ale robí konkrétne činy.

Jozef patrí do pokolenia tých, ktorých apoštol Jakub nazýva: tí, ktorí „uskutočňujú Božie slovo“, premieňajú ho na skutky, na telo a na život. Jozef dôveruje Bohu a poslúcha: „Jeho vnútorná bdelosť pre Boha... sa spontánne stáva poslušnosťou“.

Sestry a bratia, aj my prosme Pána o milosť, aby sme viac počúvali, než hovorili.

Prosme o milosť, aby sme snívali Božie sny a zodpovedne prijímali Krista, ktorý od okamihu nášho krstu žije a rastie v našom živote.

Tajomstvo (sviatosť) myropomazania

(Uvedenie do tajomstiev Ježiša Krista)

Druhou sviatosťou v rámci troch iniciačných sviatostí je myropomazanie. Myropomazanie je dokonalé vvedenie do tajomstiev Krista a zdokonaľuje krstnú milosť. Je to sviatosť, ktorá dáva Svätého Ducha, aby nás hlbšie zakorenil v Božom synovstve, pevnejšie včlenil do Krista, posilnil naše spojenie s Cirkvou, väčšmi nás zapojil do jej poslania a pomáhal nám vydávať svedectvo o kresťanskej viere slovom, ktoré sprevádzajú skutky. Myropomazanie, rovnako ako krst, vtlača do duše kresťana nezmazateľný duchovný znak. Preto túto sviatosť možno prijať iba raz v živote. Vo východných cirkvách sa sviatosť myropomazania udeľuje bezprostredne po krste a po nej nasleduje účasť na Eucharistii. Táto tradícia zvyrazňuje jednotu troch sviatostí uvádzania do kresťanského života.

Myropomazanie neudeľuje Svätého Ducha v tom zmysle, akoby ho krst už pred tým neudeľoval. Myropomazanie spôsobuje osobitné pôsobenie Svätého Ducha. V priebehu dejín sa teológia dívala na myropomazanie z rozličných aspektov. Otcovia v tejto sviatosťi videli zavŕšenie krstu. Neskôr sa začal zdôrazňovať účinok rozmnoženia posväcujúcej milosti.

Scholastika sa zamerala na účinok posilnenia v boji proti vonkajším i vnútorným nepriateľom viery a na schopnosť vydávať svedectvo o Kristovi. Pápež Pavol VI. v apoštolskej konštitúcii *Divinae consortium naturae* zdôrazňuje plnšie pripodobnenie Kristovi. Latinské kanonické právo poukazuje na dokonalejšie pripútanie sa k Cirkvi, právo východných cirkví hovorí o dare Svätého Ducha, ktorý robí myropomazaného svedkom a spolubudovateľom Kristovho Kráľovstva.

Možno teda povedať, že hoci krstom človek získava schopnosť žiť podľa Božej vôle, t.j. spravodlivo, myropomazaním sa táto schopnosť posilňuje, takže človek dokáže omnoho ľahšie v darovanej spravodlivosti vytrvať, a to aj za tých najťažších životných okolností.

Krstom človek získava spravodlivosť, no ak nemá sviatosť myropomazania, odolať pokušeniu v ťažkých životných skúškach je omnoho ťažšie a neistejšie. A preto i keď sviatosť myropomazania nie je absolútne nevyhnutná k udržaniu spravodlivosti a tým k získaniu spásy, predsa však neprijať ju znamená vystavovať sa veľkému riziku.

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli o mýtnikovi a farizejovi od 10.02. do 16.02. 2025

Pondelok 10.02.	Sv. mučeník Charalempés	06:30 sv. lit. (csl.) * <i>Mária</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Jana (panychída)</i>
Utorok 11.02.	Sv. hieromučeník Blažej, sebastejský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Andrej</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Štefan, Mikuláš</i> 2. † <i>Peter, Mária</i>
Streda 12.02.	Sv. Meletios, antiochijský arcibiskup	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Zdeněk</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Mária, Ján, Mária, Júlia</i> 2. † <i>Helena, Pavol (panychída)</i>
Štvrtok 13.02.	Prepodobný otec Martinián	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Mária, Michal, Jaroslav...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Ján, Mária</i> 2. † <i>Sabína (panychída)</i>
Piatok 14.02.	Odchod do večnosti Konštantína Filozofa voľnica	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Karol, Juraj, Mária...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Mária</i>
Sobota 15.02.	Odchod do večnosti Konštantína Filozofa	07:00 sv. lit. (csl.) † <i>Jozef</i> 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Agáta (panychída)</i>
Nedeľa 16.02.	Nedeľa o márnotratom synovi Sv. muč. Pamfil, Porfyrios a ich spoločníci hl. 6	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Alžbeta s rod.</i> 09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Marianna</i> 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>z rod. Pinterovej</i>

Liturgický program

Liturgický program po Nedeli o márnotrattnom synovi od 17.02. do 23.02. 2025

Pondelok 17.02.	Sv. veľkomučeník Teodor Tyrón	06:30 sv. lit. (csl.) † Eva, Ján, Peter, Mária 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária (panychída) 2. † Milan (panychída)
Utorok 18.02.	Sv. otec Lev, rímsky pápež	06:30 sv. lit. (csl.) * Margita 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján, Mária, Peter, Anna 2. † Mária, František (panychída)
Streda 19.02.	Sv. apoštol Archipos	06:30 sv. lit. (csl.) † Ján 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Mária (panychída) 2. † Zuzana (panychída)
Štvrtok 20.02.	Prepodobný otec Lev, katánijský biskup	06:30 sv. lit. (csl.) † Michal, Pavlína 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Jozef 2. † Anna, Michal, Anna, Ján, Iveta, Dušan
Piatok 21.02.	Prepodobný otec Timotej zo Symbolov zdržanlivosť od mäsa	06:30 sv. lit. (csl.) * Mária s rod. 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Ján, Irena 2. † Radoslav
Sobota 22.02.	Nájdenie úct. pozostatkov sv. mučeníkov v Eugeniu 1. zádušná sobota	07:00 sv. lit. (csl.) † z farnosti (hramoty) 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti (hramoty)
Nedeľa 23.02.	Mäsopôstna nedeľa - o Kristovom súde Sv. hieromuč. Polykarp, smyrniansky biskup hl. 7	07:30 sv. lit. (slov.) * Dušan, Adriána, Peter s rod. 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť 11:00 sv. lit. (slov.) 1. * Bianka 2. * Marta, Martina, Matúš s rod. 17:15 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * Dalibor

Liturgický program

Liturgický program po Mäsopôstnej nedeli

od 24.02. do 02.03. 2025

Pondelok 24.02.	Prvé a druhé nájdenie hlavy sv. Jána Krstiteľa	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Mária, Ján (panychída)</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Ján</i> 2. † <i>Ladislav, Mária</i>
Utorok 25.02.	Sv. otec Taras, konštantínopolský arcibiskup	06:30 sv. lit. (csl.) † <i>Vasil', Anna, Ján...</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Karol</i> 2. † <i>Margita</i>
Streda 26.02.	Sv. Porfyrios, gazský biskup zdržanlivosť od mäsa aliturgický deň	06:30 1. hodinka 18:00 Večiereň
Štvrtok 27.02.	Prepodobný otec a vyznávač Prokop Dekapolita	06:30 sv. lit. (csl.) 1. * <i>Helena s rod.</i> 2. * <i>Pavol, Amália, Ľuboš s rod.</i> 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † <i>Ladislav</i> 2. † <i>Eva (panychída)</i>
Piatok 28.02.	Prep. otec a vyznávač Bazil zdržanlivosť od mäsa aliturgický deň	06:30 1. hodinka 18:00 Večiereň
Sobota 01.03.	Prepodobná mučenica Eudokia	07:00 sv. lit. (csl.) * <i>Mária</i> 17:15 Veľká Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) † <i>Michal</i>
Nedeľa 02.03.	Syropôstna nedeľa - o vyhnaní Adama z raja Hieromuč. Teodor, kerynejský biskup hl. 8	07:30 sv. lit. (slov.) * <i>Karol, Nikola</i> 09:00 sv. lit. (csl.) * <i>za farnosť</i> 11:00 sv. lit. (slov.) * <i>Hanka s rod.</i> 17:00 Večiereň 18:00 sv. lit. (slov.) * <i>Andrej</i>

Svätý Meletios, antiochijský arcibiskup

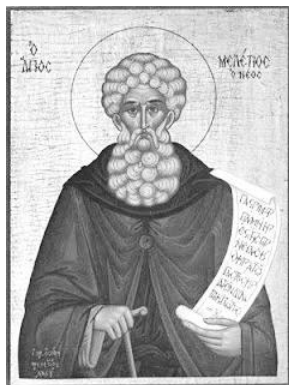
(Synaxár – životopisy svätých)

Svätý Meletios pochádzal zo slávneho rodu z Meletíny v Arménsku. V roku 331 zavrhlí ariáni antiochijského patriarchu Eustatia a nastolili svojho biskupa. Toho pravoverní katolíci neuznávali. Ariánom sa vyhýbali. Roku 361 zosadili ariáni svojho biskupa a spoločne s katolíkmi zvolili za patriarchu Meleta. Cisár Konštancius voľbu potvrdil. No časť pravoverných katolíkov nového biskupa neuznávala, pretože bol zvolený heretikmi. Ariáni si mysleli, že sa Melet pridá na ich stranu, ale pomýlili sa.

Raz kázal o presvätej Trojici a dokazoval, že Syn je rovnakej podstaty ako Otec. V chráme nastal veľký šum. Archidiakon mu dokonca položil ruku na ústa, aby nemohol ďalej hovoriť. Vtedy Meletius zdvihol hore tri prsty. Dva z nich zložil a jeden zdvihol, aby znázornil pravdu, že sú tri Božské osoby, ale len jeden Boh. Archidiakon chcel zamedziť aj tomu, tak biskupovi uvoľnil ústa a chytil ho za ruku. V tej chvíli Meletius zvolal: „*A tieto tri sú jedno.*“

Po 30 dňoch v tejto funkcii bol Meletius vyhnaný z Antiochie. Za patriarchu bol zvolený heretik Euzoj. Pretože pravoverní katolíci, ktorí Meleta neuznávali, si tiež zvolili patriarchu, boli

v meste traja biskupi. Keď nastúpil cisár Julián Apostata, tešil sa rozkolu v Antiochii. Preto dovolil, aby sa Meletius roku 362 vrátil do mesta. Biskupovi privrženci ho privítali s radosťou. Celý Východ ho považoval za jediného právoplatného patriarchu. Vo svojej funkcii bojoval Meletius s rozmáhajúcim sa pohanstvom, ktoré Julián podporoval. Preto ho cisár poslal do vyhnanstva, ktoré

netrvalo dlho, lebo Julián čoskoro zomrel. Cisár Valens, ktorý bol ariánom, chcel získať patriarchu na svoju stranu, ale nepodarilo sa mu to. A tak ho roku 372 poslal do vyhnanstva. Keď sa to ľudia dozvedeli, bežali k vozu, na ktorom biskupa odvážali, a začali kameňovať cisárskeho zástupcu. Patriarcha ho však prikryl svojim plášťom, a tak ho vlastne zachránil.

Po smrti cisára Valensa nastali pokojné časy. Meletius sa mohol roku 379 vrátiť do Antiochie. Bol privítaný s jasotom. V meste sa snažil nastoliť jednotu medzi rozdelenými katolíkmi. Svoju pravovernému katolíckemu protibiskupovi Pavlínovi navrhol, aby pásli svoje stádo spoločne, a aby sa po smrti jedného z nich stal patriarchom ten druhý. Pavlín návrh prijal. Tým sa rozkol skončil.

Domček na vidieku (príbehy pre potešenie duše)

Istý muž žil v meste. Na vidieku mal domček, čo zdedil po rodičoch. Rozhodol sa, že ho predá. Stretol sa s priateľom básnikom a požiadal ho, aby mu pomohol napísať inzerát, ktorý by uverejnil v novinách a na internete. *„Chcem predáť tú búdu, čo mám na vidieku. Ved' vieš, ktorú. Napíšeš mi inzerát.“*

Básnik napísal: *„Predám krásnu usadlosť, obklopenú zeleným lesom, kde pri východe slnka spievajú vtáci. Cez*

záhradu zurkoce potôčik s priezračnou vodou. Domček je zaliatý slnečným jasom a veranda ponúka osviežujúci tieň. Letné večery tam spríjemňujú cvrčky a hviezdy.“

Po čase sa básnik stretol s priateľom a spytoval sa: *„Tak čo, predal si ten domček?“*

„Nie,“ odpovedal muž básnikovi. *„Zmenil som názor. Keď som si prečítal tvoj inzerát, pochopil som, že vlastným poklad.“*

Most

Jeden dedinčan so svojím synčekom šiel do blízkej dediny na výročný trh. Cesta viedla cez zvetraný a rozkývaný kamenný mostík ponad rozvodnenú rieku.

Dieťa sa naľakalo. *„Otec, myslíš, že most to vydrží?“*

„Budem ťa, synku, držať za ruku,“ odpovedal otec.

Dieťa vložilo svoju rúčku do otcovej ruky. Opatrne prešlo mostom po boku svojho otca a prišli tam, kam chceli. Podvečer sa vracali. Cestou sa malý syn

spýtal: *„A čo rieka? Ako prejdeme tým rozheganým mostom? Bojím sa.“*

Silný muž vzal malého do náručia a povedal mu: *„Ostaň tu v mojom náručí a budeš v bezpečí.“*

Kým dedinčan kráčal so svojím vzácnym nákladom, jeho malé dieťa hlboko zaspalo. Ráno sa zobudilo a našlo sa zdravé v bezpečí svojej postielky. Slnečné lúče sa predierali oknom. Ani nevedelo, že ho niekto preniesol z druhého brehu cez rozheganý most ponad dravú rieku.